

Oslo, 20.10.2026

Innspill til budsjettforslag for 2026 – Energi- og miljøkomitéen

Norsk Friluftsliv er fellesorganisasjonen for de 19 store nasjonale frivillige friluftslivsorganisasjonene, med rundt en million medlemskap og mer enn 5000 lokale lag og foreninger.

Friluftsliv

Alle er enige om at satsing på friluftsliv er bra for den enkelte og lønnsomt for samfunnet. Friluftsliv er lavterskel og den aktiviteten flest vil gjøre mer av, dersom de skal bli mer aktive. Grunnleggende friluftslivsferdigheter er dessuten viktig for egenberedskapen, i et stadig mer sårbart samfunn. Stortinget og regjeringen har fortsatt mål om « *stimulering til økt friluftslivsaktivitet for alle*». Derfor er det vanskelig å forstå at friluftsliv aldri blir prioritert i statsbudsjettene.

Aktivitetsmidler (kap. 1420, post 78)

Et sentralt mål for Friluftslivets år 2025 har vært at flere skal finne sin friluftsglede og bli varig mer aktive. Så langt i Friluftslivets år 2025 har organisasjoner over hele landet lyktes med dette. Å nå ut til nye grupper er imidlertid krevende, for friluftslivet som for andre fritidsaktiviteter. En viktig forutsetning for effekt over tid, er politisk vilje til å prioritere aktivitetsmidler og friluftslivsorganisasjonene i sine budsjetter.

I forslaget til statsbudsjett for 2026 er aktivitetsmidlene, (Kap.1420, post 78), redusert med 15 millioner fra 2025, til 74,3 millioner. Disse aktivitetsmidlene var på sitt høyeste i 2017, da nivået var på rundt 89 millioner kroner, omregnet til dages verdi.

Budsjettkrav

Midlene til friluftslivsaktivitet (kap. 1420 post 78) økes i første omgang med 15 millioner kroner til 89,3 millioner kroner for 2026, for å komme tilbake til samme nivå som i 2017. Deretter må friluftslivet likebehandles med andre fritidsaktiviteter i en opptrappingsplan, slik at aktivitetsmidlene kommer opp i 180 millioner i 2030.

Driftsmidler

En stabil grunnfinansiering av friluftslivsorganisasjonene er en viktig forutsetning for å kunne tilby og utvikle et bredt spekter av friluftslivsaktiviteter for alle i hele landet.

Årlig prisøkning er en utfordring, for friluftslivsorganisasjonene som for andre deler av frivilligheten som hører inn under KUD. Det er derfor viktig at også driftstilskuddene som gis over KLD sitt budsjett, som et minimum reguleres etter konsumprisindeksen (KPI).

Organisasjonene fikk ingen justering i 2025, og under 5% i forslaget for 2026. Vi ber om at årets budsjett også dekker justering for 2025.

Vi vil også trekke frem at to av Norsk Friluftslivs medlemsorganisasjoner ikke mottar driftsstøtte. Dette er Norges Turmarsjforbund og Skiforeningen, som når fram til grupper av befolkningen, som ikke andre når på samme måte. Turmarsjforbundet har et stort tilbud av aktiviteter til godt voksne og eldre mennesker, mens Skiforeningen i stor grad når barn og unge med innvandrerbakgrunn.

Budsjettkrav

- *Driftstøtten til friluftslivsorganisasjonene over KLD må reguleres årlig for lønns- og prisstigning (KPI).*
 - *Tilskudd til frivillige klima- og miljøorganisasjoner m.m. (Kap. 1420, post 86), hvor blant annet DNT, NJFF og Forbundet Kysten får driftstilskudd, må lønns- og prisjusteres årlig.*
 - *Driftsstøtte til friluftslivsorganisasjoner (Kap. 1420, post 78), hvor blant annet Norsk Friluftsliv og Forum for natur og friluftsliv får sin driftsstøtte, må lønns- og prisjusteres årlig. Driftstilskuddet til Norsk Friluftsliv ble ikke justert i 2025, så vi ber om at dette driftstilskuddet økes fra foreslåtte 9,3 millioner kroner til 9,6 millioner kroner for 2026, for å kompensere for manglende justering i 2025.*
- *Det settes av totalt 3,4 millioner i driftsstøtte til Norge Turmarsjforbund (1,7 millioner) og Skiforeningen (1,7 millioner), i likhet med Wild X og Tjukkasgjengen.*

Frivillighet og forenkling

Frivillighet har en stor egenverdi og bidrar blant annet til engasjement, glede, mestring og helse for den enkelte og fellesskap og et mer robust samfunn. Frivilligheten er derfor av uvurderlig verdi for samfunnet og må pleies på en måte, som styrker og ikke hemmer frivillighet. I tråd med dette er det et politisk mål å gjøre det enklere for frivilligheten, slik at frivillige i lag og foreninger kan bruke mer tid på aktivitet og mindre tid på søknader og rapporter.

I kontrast til dette opplever friluftslivsorganisasjonene stadig strengere og mer detaljerte krav til rapportering for aktivitetsmidlene, med blant annet krav til transaksjonsoversikter helt ned på lokalt nivå for støtte på helt ned i 1000-lappen. (Oversikten skal inneholde kostnadskategorier, bilagsnummer, beløp og transaksjonstekst. Kostnadskategoriene skal deles inn i lønn til egne ansatte, dugnadstimer, kjøp av tjenester, utstyr og materiell, kurs-, møter- og arrangementsutgifter, reise- og overnattingskonstanter, informasjon og diverse.)

Budsjettkrav

Stortinget ber regjeringen sørge for at målet om forenkling for friluftslivsfrivilligheten, går fra ord til handling også når det gjelder friluftslivsfrivilligheten. Frivillighet skapes gjennom tillit og ikke gjennom unødvendige rapporteringskrav.

Naturkrisen må tas på alvor

Alarmen om naturkrisen har ringt høyt og lenge. Det er derfor både overraskende og skuffende at det i budsjettforslaget for 2026, er lite spor av ambisjoner om å følge opp naturavtalen og styrke forvaltningen og bevaringen av norsk natur, i tråd med alvoret i situasjonen.

I naturmeldingen blir ansvaret for bevaring av natur i stor grad lagt på kommunene. Samtidig vet vi at det er stor mangel på kompetanse og kapasitet i mange kommuner om arealforvaltning, herunder natur og friluftsliv. Det er derfor akutt behov for å styrke naturforvaltningen og bevaring av natur på mange områder, herunder for villreinen og Oslofjorden.

Budsjettkrav

Norsk Friluftsliv ber Energi- og miljøkomiteen sørge for at budsjettet for 2026 blir styrket vesentlig på bevaring av natur, i tråd med alvoret i situasjonen og forpliktelsene som ligger i naturavtalen. Dette gjelder blant annet:

- *Styrke kompetansen om arealforvaltning, natur og friluftsliv i kommunene, blant annet gjennom:*
 - *opprettelse av regionale ressursteam til hjelp for kommunene, jf. forslaget i naturmeldingen om regionale oppgaveavlastende team i fylkeskommunene,*
 - *sikre effektiv gjennomføring av planvask i kommunene,*
 - *sørge for et forvaltningsrelevant arealregnskap for kommunene,*
 - *krav til fortetting innenfor allerede bebygde områder og gjenbruk og forbedring av eksisterende bygninger og infrastruktur prioriteres, framfor nedbygging av nye natur- og friluftslivsområder.*
- *styrke statsforvalterens innsigelsesmyndighet i arealsaker,*
- *et representativt vern av norsk natur, i tråd med målene frivillig vern,*
- *restaurering av natur, herunder Oslofjorden og villreinområder,*
- *erstatning for utgifter til omlegging og nedlegging av hytter og stier i villreinfjellet.*

Med vennlig hilsen

Norsk Friluftsliv

Bente Lier
Generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
Fagsjef naturforvaltning

